

VÝROČNÁ SPRÁVA
O HOSPODÁRENÍ A ČINNOSTI
RECYKLAČNÉHO FONDU
ZA ROK 2004

Bratislava apríl 2005

OBSAH

Príhovor predsedu správnej rady Recyklačného fondu	3
Základné údaje o Recyklačnom fonde	5
Orgány Recyklačného fondu	7
Organizačná štruktúra Recyklačného fondu	10
Profil Recyklačného fondu	11
Výsledky činnosti Recyklačného fondu v roku 2004	14
Zámery Recyklačného fondu na ďalšie obdobie	25
Správa o hospodárení Recyklačného fondu	27
Správa audítora	32
Stanovisko dozornej rady Recyklačného fondu	33

Príhovor predsedu správnej rady

Hovorí sa, že do tretice všetko dobré. Výsledky roku 2004, ktorý bol tretí v existencii Recyklačného fondu, dávajú tomuto porekadlu za pravdu. Fond si nimi opäť potvrdil dobré meno, ktoré má v slovenskom odpadovom hospodárstve a širšie aj v životnom prostredí.

Začnime tým, čo fondu zákon o odpadoch ukladá ako prvé – sústred'ovaním príspevkov od podnikateľov. Vďaka disciplinovaným výrobcom i dovozcom zhromaždil takmer 818 miliónov korún, o 18 miliónov viacej ako rok predtým. Na druhej strane získané peniaze v zhode so zákonom umiestňoval tam, kde prinesú najväčší osoh – do projektov podnikateľov a obcí, ktorí zbierajú či zhodnocujú odpady.

Je logické, že fond podporuje separovaný zber a zhodnotenie komunálneho odpadu. Naše dediny a mestá sú veľkou potenciálnou „zásobárňou“ druhotných surovín, na ktoré čakajú spracovateľské podniky a nakoniec výrobcovia hotových produktov. Príspevky, ktoré poskytuje za vytriedené druhy odpadov povinne, nie sú pre obce zanedbateľné. Stačí spomenúť Žilinu, ktorá dostala za odpad vyseparovaný v roku 2003 viac ako dva milióny korún. Okrem toho k zavedeniu alebo rozšíreniu separovaného zberu v obciach prispeli alebo prispejú nenárokovateľné dotácie fondu na uskutočnenie takýchto schválených komunálnych projektov. Tu nemá Recyklačný fond na Slovensku konkurenta. Vďaka rozhodnutiu správnej rady poskytuje obciam (aj ich organizáciám verejnoprospešných služieb, ktoré pre ne zabezpečujú separovaný zber) až 95 percent nákladov na zavedenie alebo rozšírenie separovaného zberu komunálneho odpadu.

Fond chce plniť svoju úlohu čo najlepšie. Tú možno definovať aj tak, že sa zúčastňuje na financovaní uzavretého obehu odpadov. Ako jediný subjekt v Slovenskej republike cieľavedomo a plánovito finančne podporuje celý cyklus nakladania s odpadmi – od zberu cez triedenie, úpravu a zhodnotenie až po spracovanie. Iba fond poskytuje zdroje na výstavbu nových recyklačných kapacít. Za rok 2004 rozdelil len na tento účel vyše 437 miliónov korún. Jedinečnosť a rozsah tohto vkladu fondu do ochrany a zlepšovania životného prostredia nemôžu poprieť ani najväčší kritici a odporcovia fondu – lebo sú ešte aj takí. Okrem samotného rozsahu tejto pomoci slovenskému recyklačnému priemyslu považujeme za veľmi dôležité, že ide o domáce a neštátne zdroje.

Za obdobie svojho fungovania fond sústredil bezmála dve a pol miliardy korún a vyplatil vo forme dotácií a nárokovateľných príspevkov vyše 845 miliónov korún. Práve tu je zatiaľ najviac viditeľný prínos fondu. Efekty v množstve zozbieraného, zhodnoteného a spracovaného odpadu, ktorý by ináč znehodnocoval naše životné prostredie, sa však viditeľnejšie prejavia o pár rokov, keď recyklačné kapacity podporené fondom dosiahnu plánované výkony.

Po uplynutí trojročného funkčného obdobia sa vlani zmenilo zloženie správnej rady. Prvá správna rada, ktorá riadila fond od jeho vzniku v roku 2001, veľmi dobre zvládla začiatkový rozbeh takej významnej finančnej inštitúcie. Uvedomili si to aj subjekty, ktoré navrhli svojich zástupcov za jej členov, a prevažná časť z nominujúcich sa rozhodla ponechať ich v orgáne aj v ďalšom období. Domnievam sa, že stáť na čele fondu v náročnom období štartu bolo nielen neľahkou úlohou, ale i čťou.

Čoskoro uplynie rok od vstupu Slovenska do Európskej únie. Už aj predtým bolo zrejmé, že Recyklačný fond bude mať svoj diel na plnení úloh odpadového hospodárstva Slovenskej

republiky v súlade právom a praxou únie. Tento predpoklad sa naplnil už v prvom roku členstva. Minuloročné novelizácie zákona o odpadoch, ktoré reagujú na environmentálny vývoj v únii a na zmeny v komunitárnych predpisoch v oblasti odpadov, postavili fond zoči-voči novej situácii najmä v oblasti príjmov. Nečakáme však so založenými rukami. Veríme, že vlastnými krokmi vnútri fondu aj tými vonkajšími, ktoré urobia na náš podnet tvorcovia i prijímatelia zákonov, sa podarí vytvoriť ekonomické prostredie čo najžičlivejšie účelnému a ekologickému zaobchádzaniu s odpadmi všade, kde ľudia žijú a pracujú.

Ing. Juraj D l h o p o l č e k,
predseda správnej rady

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O RECYKLAČNOM FONDE

Názov: Recyklačný fond

Sídlo: Bratislava, Nobelova ulica č. 18, PSČ 831 02

Kontakt: e-mail: recfond@recfond.sk, internet: www.recfond.sk,
telefón: +421 2 492 076 11, fax: +421 2 492 076 19

Právna forma: Neštátny účelový fond zriadený zákonom o odpadoch. Fond je právnickou osobou zapísanou v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, v oddieli Po, v zložke č. 978/B.

Účel fondu: Sústreďovať finančné prostriedky a tie v súlade s *Programom odpadového hospodárstva Slovenskej republiky* a s komoditnými programami sektorov poskytovať na podporu zberu, zhodnotenia a spracovania:

- opotrebovaných batérií a akumulátorov,
- odpadových olejov,
- opotrebovaných pneumatík,
- viacvrstvových kombinovaných materiálov,
- elektrických a elektronických zariadení,
- plastov,
- svetelných zdrojov s obsahom ortuti,
- papiera,
- skla,
- vozidiel,
- kovových obalov.

Zdroje Recyklačného fondu:

- príspevky výrobcov a dovozcov za výrobu a dovoz batérií a akumulátorov, olejov, pneumatík, viacvrstvových kombinovaných materiálov, elektrických a elektronických zariadení, plastov, svetelných zdrojov s obsahom ortuti, papiera, skla, vozidiel, kovových obalov,
- dary a príspevky domácich a zahraničných právnických osôb a fyzických osôb,
- príjmy zo zmluvných pokút,
- úroky z úverov poskytnutých Recyklačným fondom,

- príjmy z vrátenia neoprávnene použitých alebo zadržaných prostriedkov Recyklačného fondu,
- výnosy zo správy vlastného majetku,
- úroky z prostriedkov Recyklačného fondu uložených v bankách.

ORGÁNY RECYKLAČNÉHO FONDU

Orgánmi Recyklačného fondu sú:

- správna rada,
- dozorná rada,
- riaditeľ.

Správna rada Recyklačného fondu

Predseda: **Ing. Juraj Dlhopolček,**
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor papiera.*

Podpredsedníčka: **Viera Krakovská,**
nominovaná za záujmové združenie miest a obcí.

Členovia: **Ing. Jozef Čema** (do 30. 06. 2004),
Ing. Juraj Šabla (od 01. 07. 2004.)
*nominovaní za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor viacvrstvových kombinovaných materiálov,*

Ing. Ján Ferjančík,
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor opotrebovaných batérií a akumulátorov,*

Ing. Daniela Karnasová (do 30. 06. 2004),
Ing. Adrián Ďurček (od 01. 07. 2004.)
nominovaní za Ministerstvo financií SR,

Ing. Ján Kavec (do 30. 06. 2004),
Ing. Pavol Parák (od 01. 07. 2004),
*nominovaní za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor odpadových olejov,*

Ing. Marián Kvasnica,
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor opotrebovaných pneumatík,*

Ing. Ján Múdry,
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor skla,*

Ing. Jaroslav Nema,
nominovaný za záujmové združenie miest a obcí,

Ing. Ján Olekšák (do 30. 06. 2004 a od 16. 08. 2004),
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor plastov,*
Jozef Petráško (do 30. 06. 2004),

Ing. Boris Farkašovský (od 01. 07. 2004),
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor svetelných zdrojov s obsahom ortuti,*

Ing. Pavol Prepiak,
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor vozidel,*

Ing. Kornélia Rišová,
nominovaná za Ministerstvo životného prostredia SR,

Ing. Demeter Semančák,
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor kovových obalov,*

Mgr. Igor Sidor,
nominovaný za Ministerstvo hospodárstva SR,

Michal Sýkora
nominovaný za záujmové združenie miest a obcí,

Dipl. tech. Jozef Vítek
*nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov -
sektor elektrických a elektronických zariadení.*

Dozorná rada Recyklačného fondu

Predseda: **RNDr. Zdenka Tóthová,**
nominovaná za Ministerstvo životného prostredia SR.

Podpredseda: **Ing. Pavel Jech,**
*nominovaný za mimovládne organizácie, ktorých predmetom
činnosti je ochrana životného prostredia.*

Členovia: **Ing. Miroslav Buček,**
nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov,

Ing. Ivan Kováčik,
nominovaný za reprezentatívne združenie zamestnávateľov,

Ing. Vladimír Medlen
nominovaný za záujmové združenie miest a obcí,

Ing. Marta Šperková,
nominovaná za Ministerstvo financií SR,

Ing. Jozef Velebný,
nominovaný za Ministerstvo hospodárstva SR.

Štatutárny orgán

Riaditeľ:

RNDR. IVAN ZUZULA, CSC.

Ústredie Recyklačného fondu

Vedúca kancelárie fondu:

ING. RENATA GONDOVÁ.

Vedúci úseku ekonomiky:

ING. MARTIN PODHRADSKÝ.

Sektory Recyklačného fondu

Sektor

Vedúci sektora

opotrebovaných batérií a akumulátorov

RNDR. STANISLAV LADZIANSKÝ,

odpadových olejov

ING. IVAN TIRPÁK, CSC.,

opotrebovaných pneumatík

RNDR., ING. PETER VOZÁR,

viacvrstvových kombinovaných materiálov

ING. MILAN ŠTOLC,

elektrických a elektronických zariadení

ING. IGOR JAKUBÍK,

plastov

ING. VOJTECH VEČERNÝ,

svetelných zdrojov s obsahom ortuti

ING. VLADIMÍR RADÚCH,

papiera

ING. DANIELA MILOVÁ,

skla

ING. RÓBERT ADAMČÍK do 30. 04. 2004,

**MARTIN MÚDRY poverený vedením
sektora od 01. 05. 2004,**

vozidiel

ING. PAVEL ZAHRADNÍČEK,

kovových obalov

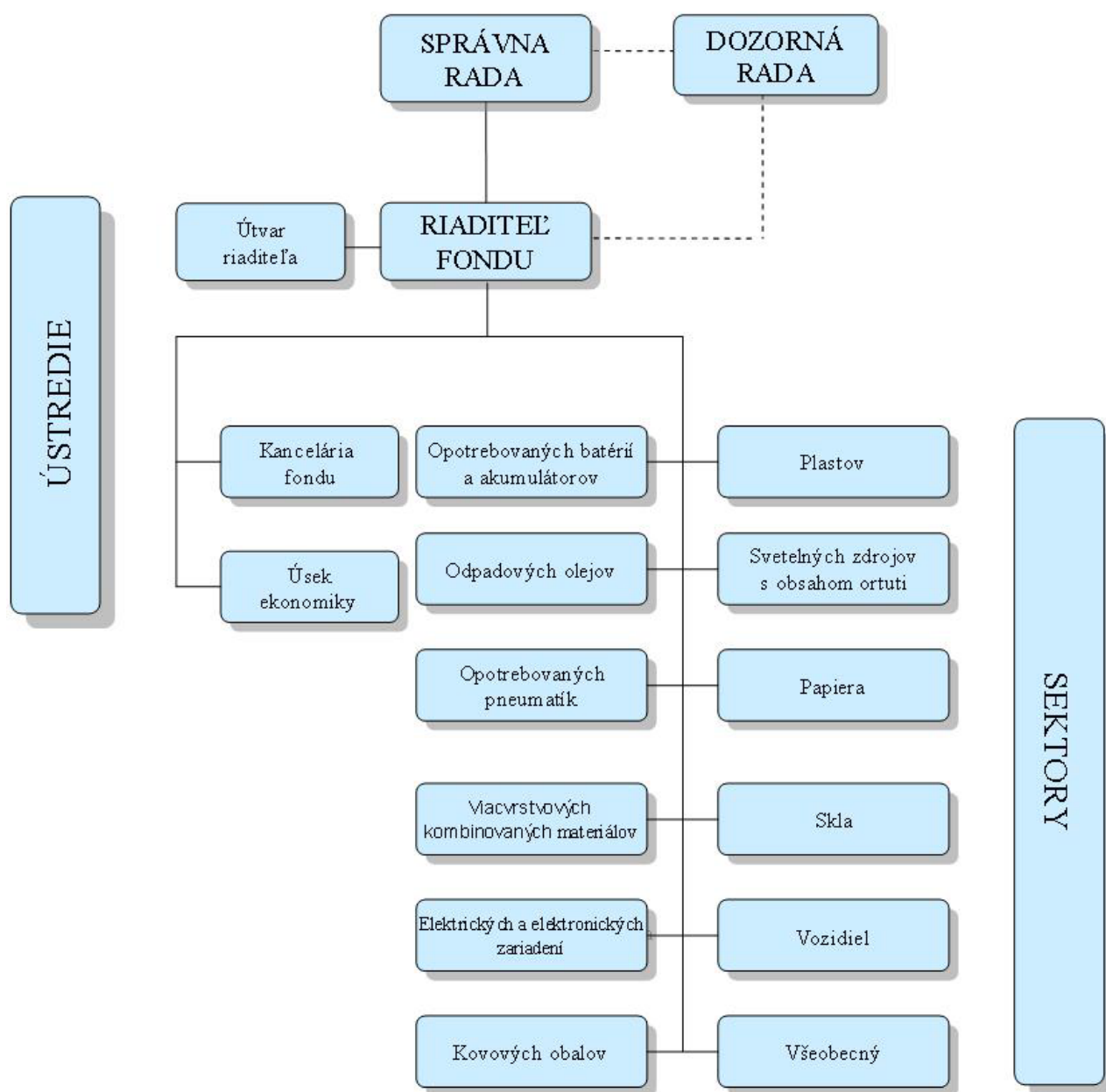
ING. PETER ŠIRICA,

všeobecný

RNDR. DUŠAN DŽADOŇ do 30. 09. 2004,

**RNDR. ANETA BÍRÓOVÁ poverená
vedením sektora od 01. 10. 2004.**

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA RECYKLAČNÉHO FONDU (k 31. 12. 2004)

PROFIL RECYKLAČNÉHO FONDU

Jedným zo zreteľných výsledkov premeny nášho environmentálneho právneho systému je postupné preberanie “odpadových” právnych predpisov Európskej únie do legislatívy Slovenskej republiky. S týmto procesom súvisí aj prijatie zákona č. 223/2001 Z. z. *o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov*, na ktorého základe bol tiež zriadený Recyklačný fond. Fond bol vytvorený predovšetkým ako stimulačný nástroj na aktivity v oblasti nakladania s odpadmi, ktorý má svoje miesto v procese naplňovania európskeho princípu “Znečisťovateľ platí”.

Súčasnú situáciu v oblasti odpadového hospodárstva na Slovensku charakterizuje to, že okrem užívateľských poplatkov a poplatkov za zneškodňovanie odpadov sa tu uplatňuje aj princíp výrobných poplatkov - príspevkov do Recyklačného fondu. Povinnosť platiť tieto príspevky sa týka vyše desiatky určených komodít, ktoré majú byť ako odpad zozbierané a spracované zvlášť (oddelené od iných druhov odpadov), a tovarov a materiálov, pri ktorých sa zvýšená úroveň zhodnocovania po skončení ich životnosti považuje za žiadateľnú. Poslaním Recyklačného fondu je, zjednodušene povedané, podporovať separáciu a spracovanie spomenutých druhov odpadov – poskytovaním prostriedkov na zabezpečenie časti nevyhnutných investícií a prevádzkových nákladov. Zavedením povinnosti platiť príspevok do Recyklačného fondu sa teda na jednej strane vytvára ekonomický nástroj na uplatňovanie povinnosti výrobcu alebo dovozcu postarať sa o svoj výrobok od jeho uvedenia na trh až po skončenie jeho životnosti, na druhej strane sa vytvárajú potrebné finančné zdroje na podporu zberu, triedenia a zhodnocovania určených druhov odpadov.

V súvislosti s podporou aktivít v procese nakladania s odpadmi je logická pochybnosť, načo odpad zbierať a triediť, keď často nie sú k dispozícii prostriedky a technológie na jeho nasledujúce spracovanie a zhodnocovanie. Obvyklým protiargumentom býva, že tento problém bez vonkajších vplyvov a zásahov vyrieši trh. Možnosti zhodnocovania (recyklácie) jednotlivých druhov odpadov sú predovšetkým podmienené existujúcimi technickými a ekonomickými podmienkami. Základným faktorom, ktorý najviac vplýva na výhodnosť a finančnú efektívnosť celého zberového, separačného a recyklačného procesu, je tržová cena prírodných surovín. Ak je výsledný produkt v porovnaní s prírodnými surovinami drahší, potom je spochybnená výhodnosť a lukratívnosť celého procesu a klesá záujem o aktivity v oblasti zberu, zhodnocovania a spracovania odpadov.

Pri riešení aktuálnych problémov odpadového hospodárstva sú teda dve cesty - môžeme (a možno aj dosť dlho) čakať na samovoľné pôsobenie trhových síl, alebo môžeme celý proces napomôcť uplatnením ekonomických nástrojov, z ktorých jedným je podpora z prostriedkov Recyklačného fondu.

Zo zákona o odpadoch vyplýva pre Recyklačný fond povinnosť podieľať sa na plnení úloh definovaných v *Programe odpadového hospodárstva Slovenskej republiky do roku 2005* (POH SR), predovšetkým v jeho záväznej časti. Program, ktorý je rozhodujúcim dokumentom pri poskytovaní prostriedkov Recyklačného fondu, rešpektuje požiadavky spomenutej právnej úpravy Slovenskej republiky a v oblasti odpadového hospodárstva vytvára predpoklady na dosiahnutie súladu s požiadavkami smerníc Európskej únie. POH SR, ktorý vypracovalo Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky a schválila vláda Slovenskej republiky, je v súčasnosti základnou normou riadenia odpadového hospodárstva na Slovensku.

Ciele odpadového hospodárstva určené v POH SR sa Recyklačného fondu týkajú predovšetkým v časti, ktorá definuje záväzne limity miery materiálového a energetického

zhodnotenia odpadov podľa jednotlivých komodít (sektorov) fondu. Pri poskytovaní prostriedkov z Recyklačného fondu sú totiž rozhodujúcou smernicou komoditné programy (projekty realizácie systému zberu a zhodnotenia odpadov) jeho sektorov priamo nadväzujúce na POH SR.

Základné princípy poskytovania prostriedkov z Recyklačného fondu

Na poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu, s výnimkou zákonom stanovených prípadov, nie je priamy právny nárok, ale môže sa o ne uchádzať v rámci voľnej hospodárskej súťaže ktorýkoľvek podnikateľský subjekt. Použiť ich možno iba na účel, na ktorý boli poskytnuté za zmluvne dohodnutých podmienok. Obciam vzniká zákonný nárok na príspevok po hodnovernom preukázaní zberu, triedenia a zhodnotenia príslušnej komodity v rámci komunálneho odpadu.

O poskytovaní prostriedkov rozhoduje správna rada fondu na základe písomnej žiadosti žiadateľa. Rozhodne do 90 dní od doručenia žiadosti. Pri rozhodovaní prihliada správna rada najmä na súlad navrhovaného využitia prostriedkov s účelom odpadového hospodárstva a na súlad so schváleným rozpočtom fondu. Rozhodujúcim predpokladom pri rozhodovaní správnej rady sú komoditné programy jednotlivých sektorov.

Úplné žiadosti o poskytnutie prostriedkov dostáva sektor, v ktorého pôsobnosti sa prostriedky požadujú. Vedúci sektora zabezpečí technické a ekonomické posúdenie predloženej žiadosti. Posúdenú žiadosť vedúci sektora predloží prostredníctvom riaditeľa fondu tomu členovi správnej rady, ktorý reprezentuje daný sektor v správnej rade. Člen správnej rady vypracuje k žiadosti stanovisko a posúdenú žiadosť spolu so stanoviskom člena správnej rady predloží riaditeľ fondu na rokovanie správnej rady.

Na procese posudzovania a hodnotenia žiadostí sa aktívne zúčastňujú aj členovia nezávislých externých pracovných skupín sektorov, ktorými sú predstavitelia praxe, štátnej správy a samosprávy a odborných a vedeckých ustanovizní, škôl a inštitúcií. Majú potrebné skúsenosti a kvalifikáciu v problematike súvisiacej so zameraním a s činnosťou daného sektora.

Žiadosti o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu sa hodnotia z viacerých hľadísk. Podstatou prvej skupiny kritérií je posudzovanie environmentálnej stránky (environmentálneho prínosu) navrhovaného riešenia, najmä súladu navrhovaného využitia prostriedkov s komoditným programom daného sektora.

Druhú skupinu tvoria technické meradlá. Z prostriedkov fondu sa podporia iba také riešenia, ktoré sú na Slovensku naozaj uskutočniteľné a pri ktorých predkladateľ preukáže reálnosť deklarovaných environmentálnych a technických parametrov.

Okrem odborného, technického a environmentálneho posúdenia žiadostí jednými z rozhodujúcich kritérií musia byť aj ekonomické kritériá zamerané na preukázanie trhového uplatnenia predloženého projektu.

Ďalšia skupina hľadísk sa zameriava na posúdenie komplexnosti predloženého návrhu. Skúma teda, či projekt rieši problematiku odpadového hospodárstva v rámci uzavretého cyklu: zber – triedenie – zhodnotenie odpadov alebo je jej aktívnou súčasťou. Rozhodujúcim kritériom tiež je potrebnosť navrhovaného riešenia, väzba predkladaného projektu na súčasný skutočný stav riešenia daného problému odpadového hospodárstva a zohľadnenie existujúcich alebo budovaných kapacít na Slovensku.

Podľa zákona o odpadoch sa prostriedky fondu poskytujú ako účelová dotácia alebo úver. Účelová dotácia sa môže poskytnúť jednorazovo (napr. ako priama dotácia) alebo

postupne (napr. ako bonifikácia úrokovej sadzby iného úveru poskytnutého komerčnou bankou). V súlade so zaužívanou bankovou praxou sa lehoty splatnosti investičných úverov spravidla pohybujú v intervale päť až sedem rokov, v prípade prevádzkového úveru je to zväčša jeden rok. V prípade spôsobu splácania úveru ide o anuitné splácanie. Pre všetky formy úverov predpokladá Recyklačný fond rovnakú – mesačnú frekvenciu ich splácania.

Pri poskytnutí prostriedkov z Recyklačného fondu vo forme účelovej dotácie sa od žiadateľa očakáva splnenie viacerých podmienok: predloženie všetkých požadovaných zabezpečovacích dokumentov, riadne plnenie záväzkov žiadateľa (napr. odvodové povinnosti, záväzky voči iným veriteľom a pod.), zabezpečenie výberu realizátora predkladaného projektu formou verejnej obchodnej súťaže (na výšku z prostriedkov z fondu), zabezpečenie vlastných prostriedkov v podiele 70 percent z rozpočtových nákladov na projekt (v prípade poskytnutia úveru na investície najmenej 40 percent nákladov), schopnosť splatiť priznaný úver a úroky z neho a preukázanie zabezpečenia záväzkov. V prípade žiadostí obcí alebo podnikateľského subjektu, ktorého projekt rieši ekonomicky nepríťažlivý alebo inak zložitý problém odpadového hospodárstva vysokej spoločenskej priority, môže dotácia z fondu dosiahnuť až 95 percent rozpočtových investícií.

Podľa zákona o odpadoch môžu o príspevok na základe § 64 ods. 1 z Recyklačného fondu požiadať aj obce po splnení stanovených podmienok. Základnou podmienkou pridelenia prostriedkov je hodnoverné preukázanie zberu, triedenia a zhodnotenia príslušnej komodity zo strany obce.

VÝSLEDKY RECYKLAČNÉHO FONDU V ROKU 2004

Rok 2004 bol tretím uceleným rokom fungovania Recyklačného fondu. Na výsledkoch jeho činnosti v minulom roku a na pozadí výsledkov predchádzajúcich dvoch rokov možno ilustrovať, ako fond plní poslanie, ktoré mu pri jeho vzniku uložil zákon o odpadoch. Pôsobenie fondu spočíva v dvoch základných činnostiach: prijímaní a poskytovaní finančných prostriedkov. Príjmy fondu z prijatých príspevkov v roku 2004 boli bežmála 818 miliónov korún, o 18 miliónov korún vyššie ako v predchádzajúcom roku. Napriek tomuto celkovo pozitívnemu vývoju sa rast objemu príspevkov v jednotlivých komoditách líšil. Kým za odpadové oleje stúpol v porovnaní s rokom 2003 takmer trikrát a za elektrické a elektronické zariadenia temer dvakrát, v sektore papiera zostal rovnaký. Naopak, za opotrebované batérie klesol o bežmála polovicu a za plasty o viac ako tretinu. To nabáda k realnosti pri odhadovaní trendov správania sa výrobcov a dovozcov príslušných komodít, a tým aj budúcich možností ekonomického podnecovania i financovania slovenského odpadového hospodárstva zo strany Recyklačného fondu.

Aj v roku 2004 pokračoval výrazný rast počtu podaných žiadostí o finančnú podporu fondu zberu, triedeniu a zhodnocovaniu odpadov. Tento vzostup sa týkal aj žiadostí o nárokovateľné príspevky obciam. Zároveň s kvantitatívnym rastom zaznamenal fond aj kvalitatívny rast predkladaných projektov, o ktorých podporu sa uchádzali podnikatelia i obce.

Na podnikateľské projekty zberu, zhodnotenia a spracovania odpadov prispel Recyklačný fond vlni dotáciami v úhrnnej sume 437,3 milióna korún. Medzi nimi sú viaceré významné podporené investície. Je to napríklad spracovanie odpadu z polyetyléntereftalátu (PET) v spoločnostiach Sledge Slovakia, spol. s r. o., Kolárovo a Clean Tech Slovakia, s. r. o., Bratislava (prevádzka v Kechneči), likvidácia autovrakov spoločnosťou KOVOD RECYCLING, s. r. o., v Banskej Bystrici (prevádzka Kendice), vytvorenie informačného systému v odpadovom hospodárstve združením APOH (Asociácia podnikateľov v odpadovom hospodárstve), zdokonalenie procesu spracovania odpadových olejov spoločnosťou Detox, s. r. o., Banská Bystrica, zber a zhodnotenie opotrebovaných pneumatík spoločnosťou ISO, s. r. o., Liptovský Mikuláš, dobudovanie komplexného systému recyklácie elektroodpadu v spoločnosti ELEKTRO RECYCLING, s. r. o., Banská Bystrica, moderná technológia spracovania odpadov z hliníkových obalov, vybudovanie siete centier na spracovanie autovrakov v Banskej Bystrici, Svidníku, Žiari nad Hronom, Považskej Bystrici a Šamoríne.

Separovaný zber v obciach a mestách fond v roku 2004 podporil dotáciami na 16 projektov dovedna 58,2 milióna korún a nárokovateľnými príspevkami v úhrnnej sume 27,5 milióna korún. Táto suma predstavuje z prostriedkov, ktoré fond poskytol, nevelký podiel. Vyjadruje však úroveň separovaného zberu odpadov, aká bola v komunálnej sfére v roku 2003. Dôležité je, že sa do systému triedenia postupne zapája čoraz viac obcí, ktoré získavajú z fondu čoraz viac peňazí. Sú to nielen veľké mestá ako Bratislava, Nitra, Trnava či Liptovský Mikuláš, ale aj Malacky, Hurbanovo či mediálne známe Palárikovo. Ich počet rastie aj vďaka výške nárokovateľného príspevku, ktorý od fondu získavajú obce za separovaný odpad preukázateľne odovzdaný na zhodnotenie. Už vyše roka je stanovený tento príspevok na 1500 až 1800 korún za tonu. Celková suma poskytnutá obciam v roku 2004 na základe zákonného nároku dokazuje, že zvýšenie tohto príspevku pôsobilo na samosprávu veľmi podnecujúco.

Prehľad žiadostí o prostriedky z Recyklačného fondu za rok 2004

Sektor	Spolu (počet)	Požadované (v Sk)	Vyhovené (počet)	Nevyhovené (počet)	Zamietnuté (počet)	Späťvzaté (počet)	Schválené (v Sk)
Opotreb. batérii a akumulátorov	3	46 028 000	0	0	0	3	0
Odpadových olejov	8	48 489 446	7	0	0	0	32 690 726
Opotrebovaných pneumatík	7	160 914 000	1	2	0	3	16 500 000
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	3	30 814 000	0	0	0	1	0
Elektrických a elektronických zariadení	7	101 420 000	3	1	2	1	36 404 000
Plastov	17	260 049 397	15	5	3	1	184 600 660
Svet. zdrojov s obsahom ortuti	2	1 681 500	1	0	0	0	184 000
Papiera	7	26 906 502	5	0	0	2	9 361 200
Skla	4	13 354 600	4	1	0	0	12 477 100
Vozidiel	24	415 287 807	11	6	2	1	47 168 520
Kovových obalov	3	13 500 000	1	0	0	2	7 500 000
Všeobecný	53	255 629 491	18	9	4	12	82 604 092
Viackomoditné projekty	83	641 955 474	28	8	1	29	123 043 245
Žiadosti obcí o príspevok	534	0	469	0	1	26	22 081 180
Spolu	755	2 016 030 217	563	32	13	81	574 614 723

Poznámka: Prvý stĺpec vyjadruje počet žiadostí prijatých od 1. januára do 31. decembra 2004, druhý stĺpec v nich požadovanú sumu. Ďalšie stĺpce vyjadrujú počet prijatých žiadostí, ktorými sa zaoberal Recyklačný fond od 1. januára do 31. decembra 2004, pričom v tomto počte je zahrnutá aj časť žiadostí prijatých ešte v roku 2003. Posledný stĺpec vyjadruje sumu schválených prostriedkov viažucich sa na žiadosti uvedené v treťom stĺpci.

Príspevky prijaté do Recyklačného fondu

Sektor	Skutočnosť za rok 2004	Skutočnosť za rok 2003	Skutočnosť za rok 2002
Opatrebovaných batérií a akumulátorov	11 761 949	20 923 838	39 102 006
Odpadových olejov	46 723 066	16 640 874	20 522 212
Opatrebovaných pneumatík	66 575 038	57 867 152	114 820 629
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	27 573 862	54 172 673	57 045 360
Elektrických a elektronických zariadení	100 352 288	55 828 082	93 612 283
Plastov	123 391 292	200 260 928	242 368 310
Svet. zdrojov s obsahom ortuti	5 616 935	4 272 060	5 814 903
Papiera	113 017 220	111 377 380	158 545 034
Skla	68 724 429	52 103 205	42 831 684
Vozidiel	233 363 136	208 174 745	97 523 754
<i>z toho vozidlá FO</i>	5 535 300	0	0
Kovových obalov	20 737 563	18 278 889	0
Spolu	817 836 778	799 899 826	872 186 175
Prijaté úroky	40 193 007	39 759 941	15 396 371
Príjmy spolu	858 029 785	839 659 767	887 582 546

Prostriedky poskytnuté z Recyklačného fondu

Sektor	Skutočnosť za rok 2004	Skutočnosť za rok 2003	Skutočnosť za rok 2002
Opatrebovaných batérií a akumulátorov	6 123 789	14 665 664	0
Odpadových olejov	13 513 450	25 978 911	0
Opatrebovaných pneumatík	31 938 861	55 526 823	0
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	6 011 426	11 200 000	0
Elektrických a elektronických zariadení	31 809 571	108 444 952	0
Plastov	97 465 327	45 331 744	0
Svetelných zdrojov s obsahom ortuti	1 747 720	3 376 397	0
Papiera	66 541 864	66 861 855	0
Skla	26 397 285	6 662 395	0
Vozidiel	73 828 884	20 708 446	0
Kovových obalov	12 385 467	0	0
Všeobecný sektor	69 584 229	16 673 117	0
Všeobecný sektor - obce	27 467 030	5 031 880	0
Spolu	464 814 903	380 462 184	0

Prostriedky vrátené z Recyklačného fondu za zhodnotenie

Sektor	Skutočnosť za rok 2004	Skutočnosť za rok 2003	Skutočnosť za rok 2002
Opotrebovaných batérií a akumulátorov	1 180 645	1 058 154	0
Odpadových olejov	0	0	0
Opotrebovaných pneumatík	1 629 734	25 780 262	97 330
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	0	852 030	0
Elektrických a elektronických zariadení	0	0	0
Plastov	3 963 571	1 348 737	0
Svetelných zdrojov s obsahom ortuti	0	0	0
Papiera	42 055	2 828 018	12 324 098
Skla	0	0	0
Vozidiel	0	0	0
Kovových obalov	0	0	0
Všeobecný sektor	0	0	0
Všeobecný sektor - obce	0	0	0
Spolu	6 816 005	31 867 201	12 421 428

Hospodárenie fondu bolo čiastočne odrazom diania v legislatíve a následných úprav svojich dokumentov o poskytovaní prostriedkov. V roku 2004 sa uskutočnili dve novelizácie zákona o odpadoch (aj zákona o obaloch), ktorých účinky sa začali prejavovať ešte vlni, a jedna, ktorá začne ovplyvňovať odpadové hospodárstvo i financie fondu až v roku 2005. Prvá zaviedla od 1. marca 2004 povinnosť platiť 3 000-korunový príspevok do fondu aj občanom, ktorí si dovezli motorové vozidlo na vlastnú potrebu. Do 31. decembra 2004 si povinnosť voči fondu splnilo 1 845 takýchto dovozcov. Druhá, účinná od 1. augusta 2004, upravila nakladanie s odpadmi z obalov. Podnikateľom, ktorí uvádzajú na trh obaly alebo výrobky v nich, umožnila plniť záväzné limity zhodnocovania alebo recyklácie odpadov z obalov aj prostredníctvom tzv. oprávnených organizácií. Do systému sa tak mohli zapájať svojím odpadom aj obce, od fondu už však nemohli žiadať nárokovateľný príspevok za odpad, za ktorý už získali príspevok od povinnej osoby alebo oprávnenej organizácie.

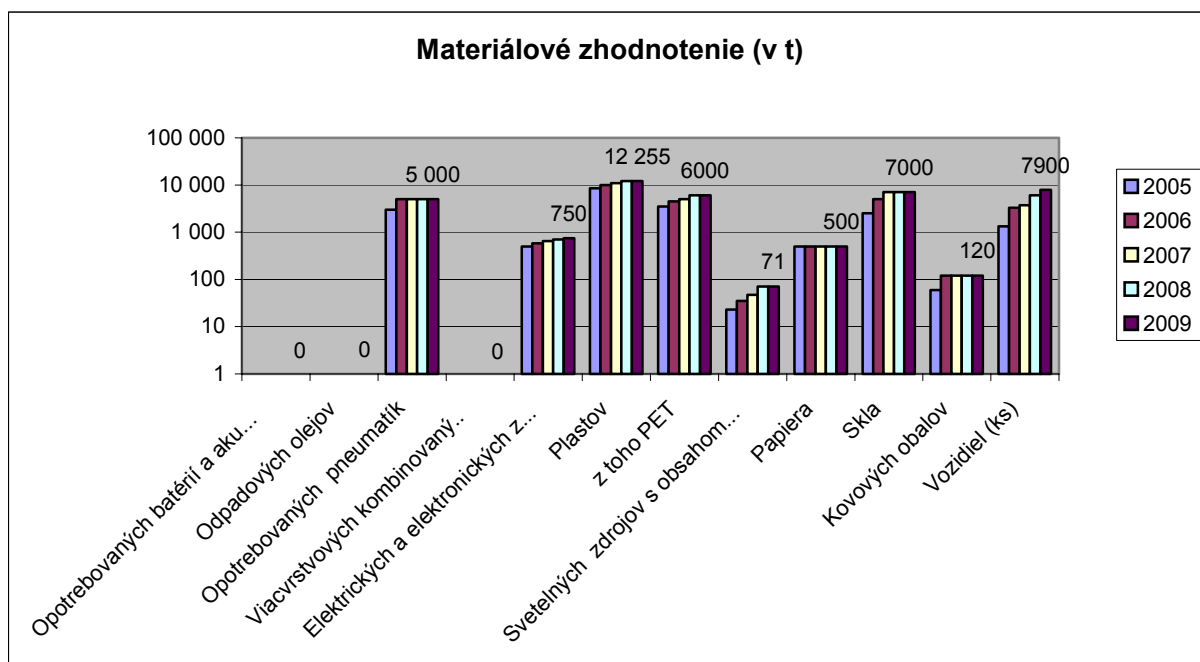
Prínosy schválených žiadostí v separovanom zbere a v materiálovom zhodnotení

V roku 2004 žiadatelia uzavreli s Recyklačným fondom zmluvné záväzky v celkovej sume 551,8 milióna korún, z toho 525,2 milióna korún na podnikateľské projekty a 26,6 milióna korún na príspevky obciam. Možno ich vyjadriť aj číselne vo forme prínosov v separovanom zbere a v materiálovom zhodnotení. Tieto záväzky odrážajú úsilie fondu a jeho podiel na pozitívnom rozvoji infraštruktúry nakladania s odpadmi na Slovensku.

Jednotlivé zmluvy so žiadateľmi, ktorí dostávajú podporu z Recyklačného fondu, boli uzavreté na päťročné obdobia podľa realizácie projektov v rozmedzí rokov 2003-2010. Ich podiel na rozvoji separovaného zberu a materiálového zhodnotenia názorne ukazuje obdobie rokov 2005 – 2009. V ňom je takýto očakávaný rast materiálového zhodnotenia a rozsahu separovaného zberu odpadov (odvođený zo zmlúv uzavretých medzi Recyklačným fondom a realizátormi podporovaných projektov):

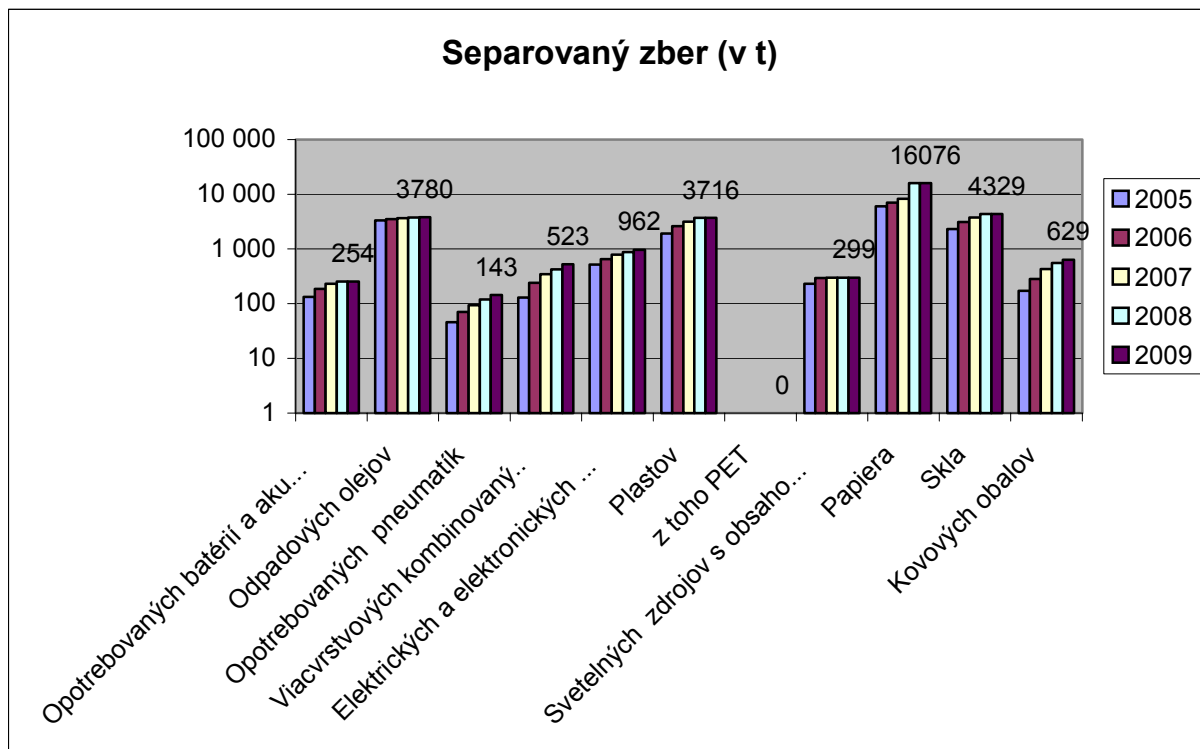
Materiálové zhodnotenie odpadu (v t)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009
Opotrebovaných batérií a akumulátorov	0	0	0	0	0
Odpadových olejov	0	0	0	0	0
Opotrebovaných pneumatík	3 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	0	0	0	0	0
Elektrických a elektronických zariadení	500	580	650	700	750
Plastov	8 510	9 933	10 864	12 255	12 255
z toho PET	3500	4500	5000	6000	6000
Svetelných zdrojov s obsahom ortuti	23	35	47	71	71
Papiera	500	500	500	500	500
Skla	2500	5000	7000	7000	7000
Kovových obalov	60	120	120	120	120
Vozidiel (ks)	1320	3300	3700	6000	7900

Separovaný zber odpadu (v t)

Sektor	2005	2006	2007	2008	2009
Opotrebovaných batérií a akumulátorov	132	185	230	254	254
Odpadových olejov	3304	3500	3648	3760	3780
Opotrebovaných pneumatík	46	70	94	119	143
Viacvrstvových kombinovaných materiálov	129	239	343	421	523
Elektrických a elektronických zariadení	516	653	781	876	962
Plastov	1916	2598	3141	3716	3716
z toho PET	0	0	0	0	0
Svetelných zdrojov s obsahom ortuti	232	295	297	298	299
Papiera	6030	7072	8291	16076	16076
Skla	2317	3091	3757	4329	4329
Kovových obalov	171	282	429	550	629

Prehľad sektorov

Sektor opotrebovaných batérií a akumulátorov

Zdroje sektora z prijatých príspevkov v roku 2004 predstavovali 11,76 milióna korún. To znamená zníženie príjmov z príspevkov v porovnaní s rokom 2003 o 9,16 milióna korún. Pokles bol spôsobený úpravami zákona o odpadoch v sektore vozidiel. Rast počtu platiacich subjektov pri súčasnom znížení počtu prispievateľov z kategórie dovozcov osobných motorových vozidiel bol kompenzovaný rastom počtu povinných osôb predovšetkým v segmente galvanických článkov a batérií. Za zhodnotenie akumulátorov vrátil sektor trom platiteľom 1,18 milióna korún.

Sektor gestoroval 6 žiadostí. Preštudoval a zaujal stanoviská k novej participácii na financovaní 16 viackomoditných projektov.

Charakter projektov, ktorým fond vyhovel, sa v porovnaní s rokom 2003 nezmenil, všetky sa týkali mobilného zberu akumulátorov a kontajnerizácie ich zberu. Dvaja žiadatelia mali záujem o prefinancovanie štúdií ekonomiky zberu a zhodnotenia akumulátorov. Len jeden žiadateľ mal snahu angažovať sa v doteraz na Slovensku nezabezpečenom zbere a zhodnotení prenosných monočlánkov. Vzhľadom na skutočnosť, že nejde o podnikateľský subjekt, od realizácie zámeru tento subjekt odstúpil.

Z jednokomoditných žiadostí bola schválená jedna, ale žiadateľ neskôr odstúpil od realizácie projektu. Fond vyhovel aj piatim viackomoditným žiadostiam, na ktoré poskytol 1,75 milióna korún.

Sektor odpadových olejov

Príjem sektora v roku 2004 dosiahol pri 88 platiacich povinných osobách 46,72 milióna korún. Oproti predchádzajúcemu roku zaznamenal takmer trojnásobný rast príjmov. Bol spôsobený v prvom rade zvýšením sadzieb pre výpočet príspevku povinných osôb do fondu od 15. marca 2004 novelou zákona o odpadoch. Vplyv mal aj rast počtu platiacich povinných osôb, čo sa dá prisúdiť zmenou prístupu povinných osôb k ochrane životného prostredia v dôsledku všeobecného sprísňovania environmentálnych podmienok pre ekonomické aktivity. Kladne pôsobili tiež informačné a propagačné aktivity fondu v spolupráci s orgánmi štátnej správy, samosprávy a združeniami podnikateľských subjektov.

Sektor v roku 2004 posudzoval 24 žiadostí o poskytnutie prostriedkov, z ktorých pri 14 bol gestorom (9 jednokomoditných a 5 viackomoditných). Tri štvrtiny žiadostí boli zamerané na zber opotrebovaných olejov, najčastejšie sa o dotáciu fondu uchádzali obce a ich združenia.

Za najvýznamnejší posun v kvalitatívnom zmysle možno považovať podporu realizácie technológie, ktorá umožňuje kvalitatívne vyšší stupeň materiálového zhodnocovania odpadových olejov. Takéto zhodnotenie zaručuje druhotnej surovine primerané uplatnenie na trhu. Aj väčšie zapojenie obyvateľstva do zberu znamená okrem prírastku množstva vyzbieraných odpadových olejov zlepšenie jeho environmentálnych postojov.

Sektor opotrebovaných pneumatík

V roku 2004 zaplatilo 162 povinných osôb celkovo 66,58 milióna korún. Suma príspevkov v tomto období bola ovplyvnená najmä zmenami zákona v sektore vozidiel (výpadok príspevkov za dovoz pneumatík na autách) a technologickými problémami

v recyklovacom závode v Beluši (dovozcovia nemohli uplatniť zníženie príspevku za zhodnotenie, čím sa príjmy sektora zvýšili).

Sektor gestoroval 9 žiadostí, zároveň posudzoval 11 viackomoditných žiadostí. Preskúmal 16 viackomoditných projektov a zaujal stanoviská k nožnej participácii na ich financovaní. Všetky viackomoditné projekty, ktorým správna rada vyhovela, sa týkali najmä zberu a zvozu opotrebovaných pneumatík v obciach. Z jednokomoditných žiadostí bolo vyhovené jednemu projektu na zber, zvoz a spracovanie opotrebovaných pneumatík. Pri posudzovaní žiadostí sa zohľadňoval najmä fakt, že v sektore opotrebovaných pneumatík je už v súčasnosti reálny predpoklad, že do konca roku 2006 bude vybudovaná dostatočná kapacita na spracovanie opotrebovaných pneumatík. Ide o spracovateľské kapacity, ktoré sčasti už boli vybudované alebo ich fond podporil a ktorých ďalšia časť bude realizovaná z prostriedkov operačného programu - základná infraštruktúra v priemyselnom parku Kechnec.

Problémom pri zhodnocovaní naďalej zostáva zapracovanie druhotných surovín vzniknutých pri spracovaní opotrebovaných pneumatík (gumená a textilná drvina) do nových výrobkov. Dôvodom je najmä vysoká cena vzniknutého výrobku, ktorý má síce lepšie a výhodnejšie parametre (napr. zvukovopohltivé panely), ale cenou zatiaľ nemôže konkurovať napr. podobným výrobkom z betónu. V súčasnosti sa do nových výrobkov zapracúva len menej ako 25 percent vzniknutej drviny. Finančné prostriedky sektora pôjdu pravdepodobne najviac do tejto oblasti a na zvýšenie množstva vyzbieraných opotrebovaných pneumatík.

Sektor viacvrstvových kombinovaných materiálov

V roku 2004 zaplatilo príspevok do fondu za viacvrstvové kombinované materiály na báze lepenky 82 subjektov v celkovej výške 27,57 milióna korún. V roku 2003 uhradilo príspevok 94 subjektov v sume 54,17 milióna korún. Zníženie spôsobili zákonné zmeny a nesprávna interpretácia nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 22/2003 Z. z.

Sektor v roku 2004 posudzoval 3 jednokomoditné žiadosti, z ktorých jedna bola stiahnutá. Dve schválené žiadosti sa týkali technického zabezpečenia zberu a propagácie zhodnotenia viacvrstvových kombinovaných materiálov. Spomedzi 36 viackomoditných žiadostí zameraných na zber a separáciu odpadov, ktoré prišli sektoru v roku 2004, bolo 18 posúdených a schválených, jednej správna rada nevyhovela. Až 17 žiadostí muselo byť vrátených na doplnenie.

V roku 2004 bolo materiálovo zhodnotených 600 ton odpadov z viacvrstvových kombinovaných materiálov, čo je 8 percent, kým komoditný program počítal s 10 percentami. Nižší podiel zhodnotenia bolo spôsobený pomalším nábehom separovaného zberu odpadov z tejto komodity a čiastočne aj legislatívnymi zmenami.

Sektor elektrických a elektronických zariadení

Príjmy sektora od 162 platiacich subjektov za elektrické a elektronické zariadenia dosiahli 100,35 milióna korún, o 44,52 milióna viac ako v roku 2003. Významne sa na tomto raste v roku 2004 podieľala firma SONY, ktorá po revízii platieb za predchádzajúce dva roky doplatila do fondu rozdiel v odvedených platbách do fondu.

Sektor dostal 17 žiadostí orientovaných na zber a zhodnotenie, z toho 8 jednokomoditných a 9 viackomoditných. Správna rada schválila 12 žiadostí (3 jednokomoditné a 9 viackomoditných) v objeme spolu 38,54 milióna korún (36,40 milióna a 2,14 milióna).

Schválené prostriedky použijú žiadatelia prevažne na zhodnotenie (26,90 milióna korún, t. j. 69,8 percenta), menej na zber a spracovanie (11,64 milióna, t. j. 30,2 percenta). V porovnaní s rokom 2003 sa zaoberal sektor väčším počtom projektov, ale poskytnuté dotácie dosiahli len štvrtinu celkovej sumy poskytnutej na projekty v minulom roku.

Celoslovenský význam mal projekt zameraný na vyzbieranie a zhodnotenie prevzatého elektroodpadu (900 ton) v období od 1. januára 2005 do 12. augusta 2005 a projekt na odstraňovanie nežiaducich povlakov a nebezpečných látok z elektrických a elektronických zariadení. Na základe požiadaviek sektora bola spracovaná štúdia zabezpečujúca príslušné podklady na prípravu novely zákona o odpadoch a súvisiacich predpisov z pohľadu výskytu elektrozariadení na Slovensku.

Sektor plastov

Platby do sektora plastov za rok 2004 sa znížili voči roku 2003 o viac ako tretinu – z 200,26 milióna korún na 123,39 milióna korún. Výrazný pokles platieb do sektora plastov bol vyvolaný prijatou novelou zákona o odpadoch, ktorá umožňuje preukazovať zhodnotenie prostredníctvom oprávnenej organizácie.

Na podporu separovaného zberu a zhodnotenia odpadov z plastov v roku 2004 správna rada schválila podporu 39 žiadostiam s celkovou dotáciou zo sektora plastov 211,87 milióna korún. Podporila 9 recyklačných projektov s celkovou dotáciou 197,96 milióna korún, jeden projekt s dotáciou pol milióna korún týkajúci sa informačného systému o zbere a recyklácii plastov v Slovenskej republike a 29 regionálnych projektov separovaného zberu, dotriedňovania a prvej úpravy plastových odpadov v úhrnnej sume 43,42 milióna korún. Sektor plastov bol jedným z participujúcich sektorov fondu na väčšine projektov z oblasti separovaného zberu.

Sektor si všímal problémy, s ktorými sa stretával pri prijímaní príspevkov i poskytovaní dotácií – nerovnováhu v podpore recyklácie a separovaného zberu v prospech recyklácie, nedostatočnú platobnú disciplínu povinných osôb do fondu a rozdielnu, často nízku kvalitu predkladaných žiadostí – projektov.

Sektor papiera

Sektor získal v roku 2004 príspevky v úhrnnej sume 113,02 milióna korún, o 1,64 milióna korún viac oproti predchádzajúcemu roku.

Posudzoval celkovo 84 žiadostí o dotáciu z fondu, z toho 7 žiadateľov predložilo projekty zamerané iba na riešenie problematiky zberového papiera.

Správna rada schválila 5 žiadostí o dotácie zo sektora papiera v celkovej sume 9,36 milióna korún. Finančné prostriedky boli určené prevažne na úpravu a spracovanie zberového papiera v spoločnostiach, ktoré materiálovo zhodnocujú zberový papier. Podpore separovaného zberu v regiónoch, mestách a obciach a zberových spoločnostiach je určených 35,9 milióna korún zo sektora papiera na 26 viackomoditných projektov. To predstavuje približne 30 percent z celkových prostriedkov schválených zo všetkých dotknutých sektorov na tieto projekty za rok 2004.

Ťažisko posudzovania žiadostí v sektore papiera v roku 2004 sa presunulo na viackomoditné projekty. V porovnaní s rokom 2003 sa zvýšil počet žiadateľov na projekty na podporu separovaného zberu so širším záberovým územím, na zber a dotriedňovanie viacerých zložiek komunálneho odpadu, ale aj požiadavky na výšku dotácie z fondu.

Sektor papiera podporou projektov vytvára podmienky na integráciu zberu a využitie zberového papiera z komunálnej i priemyselnej sféry. Pri posudzovaní projektov sa preto kládol dôraz na územné rozmiestnenie projektov a optimálne záberové územie projektu, aby prostriedky fondu boli vynakladané účelne a efektívne. V roku 2004 vyplatil na realizáciu projektov v sektore spolu 66,54 milióna korún.

Najvyšší objem prostriedkov bol poskytnutý na jeden z najvýznamnejších projektov zameraný na vybudovanie siete dotried'ovacích závodov. Žiadateľovi boli uhradené náklady v sume 12,5 milióna korún na vybudovanie dvoch zo šiestich dotried'ovacích závodov. Triediace linky a lisy v uvedených závodoch sú už v prevádzke.

Sektor skla

V roku 2004 zaplatilo na účet sektora skla 191 subjektov celkovú sumu 68,72 milióna korún.

Na fonde bolo prijatých 73 žiadostí týkajúcich sa sektora. Z nich posúdil sektor skla 44 žiadostí, 29 žiadostí je nerozhodnutých. Z počtu posúdených žiadostí bolo vyhovené 24 žiadateľom, nevyhovené 3 žiadateľom a až 17 žiadostí žiadateľ stornoval – nespĺňali základné vecné a formálne kritériá.

Z celkového počtu vyhovených žiadostí (24) boli tri jednokomoditné a 21 viackomoditných, ktoré podali mestá a obce či združenia miest a obcí. Na jednokomoditné žiadosti poskytol fond príspevok vo forme dotácie takmer 12 miliónov korún a na viackomoditné prispel sumou 23 miliónov korún.

Jeden zo schválených projektov sa týka výstavby novej kapacity určenej na zhodnocovanie vyseparovaného skla. Bude sa v nej vyrábať granulát z odpadového skla, z ktorého vzniknú nové druhy stavebných materiálov s tepelnoizolačnými vlastnosťami. Jeho aplikácia v stavebníctve prinesie ekologizáciu stavieb a znižovanie nárokov na spotrebu energií. Okrem spoločenskej hodnoty tohto prijatého projektu nie je zanedbateľné aj množstvo spracúvaného odpadového skla 5 000 - 7 000 ton za rok. Ostatné schválené projekty sa týkajú intenzifikácie už vykonávaného separovaného zberu alebo zavedenia separovaného zberu skla najmä v mestách a obciach.

V roku 2004 sa začalo prejavovať očakávané zvýšenie separovaného zberu najmä z projektov prijatých v roku 2003. Rast v separácii skla oproti roku 2003 je takmer dvojnásobný a takýto trend sa očakáva aj v nasledujúcom období. Napriek týmto skutočnostiam sa pravdepodobne nepodarí naplniť cieľ stanovený POH SR do roku 2005 a na neho nadväzujúci komoditný program sektora, ktorý hovorí o materiálovom zhodnotení až 60 percent odpadového skla z celkového predpokladaného objemu 78 000 ton.

Sektor vozidiel

Sektor vozidiel v roku 2004 zaznamenal zvýšenie príjmov – spolu 233,36 milióna korún – i počtu zaregistrovaných žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov na podporu vybudovania nových spracovateľských kapacít na zber a spracovanie starých vozidiel. Týkali sa jednokomoditných projektov, ale aj nárokovateľných príspevkov spracovateľom starých vozidiel na vyplatenie finančného príspevku držiteľovi starého vozidla, ktorý staré vozidlo odovzdal spracovateľovi. Sektor posudzoval aj tie žiadosti, ktoré sa týkali poskytnutia finančných prostriedkov na úhradu prevádzkových nákladov spracovateľovi starých vozidiel a prevádzkovateľovi určeného parkoviska.

Sektor podporil v roku 2004 päť projektov v celkovej sume 47,17 milióna korún. Ich úlohou je doplnenie zberových a spracovateľských kapacít podporených v roku 2003.

Pribudnú nové spracovateľské kapacity v Bratislave, Banskej Bystrici, Považskej Bystrici, Poprade a v Svidníku. Cieľom podpory spomenutých projektov bolo zabezpečiť plnenie európskych noriem a recyklačných limitov z POH SR. Realizáciou projektov sa zabezpečí dostatočná spracovateľská kapacita pre jestvujúce staré vozidlá.

V roku 2004 sektor odporučil uspokojiť aj päť žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov na zabezpečenie zberu a spracovania starých vozidiel. Na základe týchto zmlúv sektor vozidiel poskytol ako prevádzkové náklady na spracovanie starých vozidiel 232-tisíc korún.

Sektor kovových obalov

V roku 2004 sektor prijal od 401 platiteľov spolu 20,74 milióna korún, o 2,44 milióna viac ako v predchádzajúcom roku. Dostal 3 jednokomoditné žiadosti týkajúce sa komodity kovových obalov, z ktorých správna rada vyhovela jednej. Ako gestor posudzoval 3 ďalšie viackomoditné žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov z fondu, všetky boli schválené. Celkovo sektor poskytol v roku 2004 na projekty 12,39 milióna korún.

Sektor pôsobil na vysunutom pracovisku v Košiciach ako regionálny zástupca a kontaktný sektor fondu pre Prešovský kraj a Košický kraj. Hlavná náplň vysunutého pracoviska je samostatná činnosť na východnom Slovensku s cieľom dosiahnuť lepšiu informovanosť o činnosti fondu, povinnostiach povinných osôb voči fondu a možnostiach čerpania finančnej podpory na účely separovaného zberu, triedenia, zhodnocovania a recyklácie všetkých komodít. Sektor kovových obalov má zároveň celoslovenskú pôsobnosť vo svojej komodite. Popri širokej konzultačnej činnosti sa sektor podieľa na organizovaní seminárov, školení, celkovej prezentácie fondu a v zastupovaní jednotlivých sektorov napr. na verejnom obstarávaní v komisiách vyplývajúcom zo zmlúv s fondom. Zúčastňoval sa na rokovaníach u žiadateľov a recyklátorov kovových obalov a vyhľadával potenciálnych žiadateľov o podporu separovaného zberu v regióne tak, aby všetky náležitosti budúcich žiadostí spĺňali určené požiadavky. Otvorením pracoviska v regióne sa v roku 2004 zvýšila aj aktivita subjektov zaoberajúcich sa separovaným zberom odpadov a ich zhodnocovaným a recykláciou v regióne Prešova a Košíc.

Všeobecný sektor

Sektor získal v roku 2004 z príspevkov 81,73 milióna korún. Dostal 42 žiadostí o poskytnutie prostriedkov z Recyklačného fondu a 554 žiadostí o poskytnutie príspevku podľa § 64 ods. 1 zákona č. 223/2001 Z. z. (obligatórneho príspevku). Celkovo schválené prostriedky zo všeobecného sektora na základe projektov dosiahli sumu 97,05 milióna korún a na základe žiadosti obcí 27,47 milióna korún. Z celkového počtu žiadostí podaných na všeobecný sektor bolo 5 zamietnutých, 17 nevyhovených a 46 schválených. Najvyšší objem prostriedkov – 60 miliónov korún – bol poskytnutý na informačný systém na podporu zhodnocovania komunálneho odpadu v Slovenskej republike a 21,73 milióna korún na žiadosti o podporu propagácie zhodnocovania odpadov a podporu separovaného zberu. Pri väčšine projektov z oblasti separovaného zberu bol všeobecný sektor gestorom žiadosti.

Príjmy sektora ovplyvnil výrazný pokles platieb do sektorov fondu vyvolaný prijatou novelou zákona o odpadoch, ktorá umožňuje preukazovať zhodnotenie prostredníctvom oprávnených organizácií, a rozdielna platobná disciplína povinných osôb do fondu v rámci sektorov. Predkladané žiadosti o poskytnutie prostriedkov z fondu (na propagáciu zhodnocovania odpadov, zabezpečenie separovaného zberu a následného zhodnocovania odpadov z komodít zastúpených v Recyklačnom fonde) často kvalitou nevyhovujú.

ZÁMERY RECYKLAČNÉHO FONDU NA ĎALŠIE OBDOBIE

V počiatočnom svojom fungovaní fond finančne podporoval predovšetkým vznik spracovateľských kapacít v slovenskom odpadovom hospodárstve. Tento proces nie je ešte ani dnes ukončený a fond je pripravený poskytnúť prostriedky na dobré, reálne projekty. V niektorých komoditách je však potreba spracovateľských kapacít už naplnená. Fond preto uvažuje o presune centra svojej podpory z výstavby recyklačných kapacít na tieto komodity, teda z koncového etapy procesu nakladania s odpadmi na počiatočnú čiže na vytváranie systémov na ich zber a triedenie. Keďže miestom vzniku odpadov sú predovšetkým dediny a mestá, ony by sa mali stať hlavnými adresátmi podpory z fondu.

V roku 2005 sa sektor viacvrstvových kombinovaných materiálov chce podieľať na zavádzaní a rozširovaní separovaného zberu odpadov z viacvrstvových kombinovaných materiálov, podporovať školský zber tejto komodity a v roku 2005 prispieť k dosiahnutiu aspoň 11-percentného materiálového zhodnotenia odpadov z nej. Mieni pružne reagovať na nové trendy v technológii zhodnocovania odpadov z viacvrstvových kombinovaných materiálov a sledovať možnosti zhodnocovania v súčasnosti nezhodnocovaných odpadov (kompozity). V podpore projektov bude uprednostňovať materiálové zhodnotenie pred energetickým, zintenzívni propagačnú činnosť zameranú na zhodnocovanie a separovaný zber odpadov z viacvrstvových kombinovaných materiálov.

V najbližšom období chce sektor plastov venovať väčšiu podporu regiónom, aby mohli zabezpečiť separovaný zber plastov v kvalite, ktorá umožní jeho najefektívnejšie zhodnotenie. Pokračovať bude v aktívnej osvetovej a propagačnej činnosti v oblasti separácie a zhodnocovania plastových odpadov a aktívne spolupracovať s orgánmi štátnej správy pri odstraňovaní nedostatkov v platbách povinných osôb do fondu. V rámci kontrolnej činnosti preverí plnenie cieľov projektov podporovaných fondom za rok 2004.

Z prostriedkov získaných v sektore papiera sa budú i naďalej podporovať projekty zamerané na podporu separovaného zberu zložiek komunálneho odpadu v regiónoch, v mestách a obciach. V oblasti recyklácie zberového papiera sa uvažuje s aplikáciou technológií zhodnocovania odpadov zo spracovania zberového papiera v iných priemyselných odvetviach. Rozvoj separovaného zberu v komunálnej sfére nie je možný bez aktívneho prístupu samospráv a pozitívnej motivácie obyvateľov. Realizácia každého projektu si vyžaduje dôkladnú prípravu a propagáciu, výchovnú osvetovú a informačnú kampaň. Preto bude sektor papiera prihliadať pri posudzovaní projektov i na odôvodnené požiadavky na propagáciu zhodnocovania odpadov z papiera a lepenky.

Sektor vozidiel v ďalšom období podporí investičné zámery na čo najlepšie územné rozmiestnenie a územnú veľkosť kapacity jednotlivých zberných a spracovateľských zariadení. Platí to aj o optimalizácii prepravy starých vozidiel medzi zbernými a spracovateľskými subjektami. Prispeje finančne k „vyčisteniu“ miest a obcí od starých vozidiel, ako aj efektívnej recyklácii a spracovaniu vyseparovaných komodít vznikajúcich pri samotnom spracovaní. Sektor zhodnotí prínos zavedenia komplexného systému zberu a spracovania starých vozidiel z pohľadu plnenia POH SR a svojho komoditného programu. Navrhne zákonné úpravy vyplývajúce z činnosti pri zbere a spracovaní starých vozidiel a z povinnosti platiť príspevok do Recyklačného fondu za individuálne dovezené vozidlo fyzickou alebo právnickou osobou.

Hlavnou úlohou sektora kovových obalov v roku 2005 bude najmä aktualizovať stratégiu svojho postupu pri podpore separovaného zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov z kovových obalov. Spolupracovať chce pri spracúvaní POH SR na najbližšie roky. Chce tiež sumarizovať potenciál (pravdepodobného) výskytu kovových obalov na slovenskom trhu, prehodnotiť potrebné kapacity zberu a spracovateľské kapacity na železo, oceľ, hliník a jeho zliatiny. Podporí zavedenie minimálne jednej najlepšie dostupnej technológie (BAT) na spracovanie tenkostenných kovových obalov zo železa, ocele a hliníka a jeho zliatin v oblasti stredného alebo západného Slovenska. Spolupracovať chce pri financovaní dokončenia technológie efektívneho spracovania tenkostenných kovových obalov z hliníka. Pri posudzovaní predložených projektov chce presadzovať efektívne a komplexné riešenia separovaného zberu, triedenia a prípravy pred zhodnotením. Aktívnym vyhľadávaním (neprisievajúcich) povinných osôb chce naplniť svoj rozpočet a propagovať fond.

SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ RECYKLAČNÉHO FONDU
Súvaha (v tis. Sk)

Aktíva	Stav k 31. 12. 2004	Stav k 31. 12. 2003
Aktíva celkove	1 538 304	1 207 408

Stále aktíva	21 208	19 811
Dlhodobý nehmotný majetok	12 430	7 768
Dlhodobý hmotný majetok	8 778	12 043
Obežný majetok	1 517 096	1 187 597
Zásoby	1 431	1 456
Krátkodobé pohľadávky	469	133
Finančný majetok	1 375 780	1 066 879
Prechodné účty aktív	139 416	119 130

Pasíva	Stav k 31. 12. 2004	Stav k 31. 12. 2003
Pasíva celkove	1 538 304	1 207 408

Vlastné zdroje krytia aktív	53 078	54 421
Fondy organizácie	22 812	22 812
Výsledok hospodárenia	30 266	31 609
Cudzie zdroje	1 485 226	1 152 987
Dlhodobé záväzky	1 481 066	1 150 423
Krátkodobé záväzky	3 537	2 212
Bankové úvery a výpomoci	0	0
Prechodné účty pasívne	623	352

Výsledovka (v tis. Sk)

Náklady	Stav k 31. 12. 2004	Stav k 31. 12. 2003
Spotreba materiálu a energie	1 550	1 885
Opravy a udržiavanie	320	459
Cestovné	1620	992
Náklady na reprezentáciu	58	116
Ostatné služby	8 624	8 508
Osobné náklady	26 151	17 389
Zákonné sociálne náklady	538	666
Ostatné dane a poplatky	36	31
Iné ostatné náklady	8 443	4 146
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	10 235	8 208
Náklady spolu	57 576	42 400

Výnosy	Stav k 31. 12. 2004	Stav k 31. 12. 2003
Úroky	40 193	39 760
Iné ostatné výnosy	47 649	34 249
Výnosy spolu	87 842	74 009

Výsledok hospodárenia (výnosy - náklady)	30 266	31 609
---	---------------	---------------

Hospodárenie Recyklačného fondu za rok 2004 sa riadilo rozpočtom Recyklačného fondu, ktorý schválila správna rada uznesením č. 123 – 4 / 2004.

Podľa zákona NR SR č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozpočet Recyklačného fondu obsahuje:

- rozpočet prijatých príspevkov a príjmov fondu,
- rozpočet výdavkov na správu Recyklačného fondu, ktoré nesmú prekročiť s výnimkou príjmov podľa § 62 ods. 1 písm. g) a h) 3 % ročných príjmov fondu z predchádzajúceho roka,
- náklady za vedenie bankových účtov a za bankové služby,
- náklady na materiálno-technické vybavenie fondu.

Príjmy Recyklačného fondu (v Sk)

Názov komodity	Skutočnosť za rok 2004	Skutočnosť za rok 2003	Skutočnosť za rok 2002
Opatrebované batérie a akumulátory	11 761 949	20 923 838	39 102 006
Odpadové oleje	46 723 066	16 640 874	20 552 212
Opatrebované pneumatiky	66 575 038	57 867 152	114 820 629
Viacvrstvé kombinované materiály	27 573 862	54 172 673	57 045 360
Elektrické a elektronické zariadenia	100 352 288	55 828 082	93 612 283
Plasty	123 391 292	200 260 928	242 368 310
Svetelné zdroje s obsahom ortuti	5 616 935	4 272 060	5 814 903
Papier	113 017 220	111 377 380	158 545 034
Sklo	68 724 429	52 103 205	42 831 684
Vozidlá	233 363 136	208 174 745	97 523 754
z toho vozidlá FO	5 535 300	0	0
Kovové obaly	20 737 563	18 278 889	0
Príspevky do fondu spolu	817 836 778	799 899 826	872 186 175
Prijaté úroky	40 193 007	39 759 941	15 396 371
Príjmy spolu	858 029 785	839 659 767	887 582 546

Zdrojom príjmov Recyklačného fondu (okrem prijatých úrokov z prostriedkov Recyklačného fondu uložených v bankách) sú príspevky výrobcov a dovozcov za jednotlivé komodity, ktoré fond ako účtovná jednotka, ktorá nie je založená alebo zriadená za účelom podnikania, eviduje na účte 959 – ostatné dlhodobé záväzky

Najväčší zdroj príjmov tvorili príspevky za plasty a vozidlá.

Výdavky na správu Recyklačného fondu za rok 2004 (v Sk)

Druh rozpočtu	Rozpočet	Skutočnosť
	na rok 2004	za rok 2004
Rozpočet výdavkov na správu fondu, ktoré s výnimkou príjmov podľa § 62 ods. 1 písm. g) a h) nesmú prekročiť 3 % ročných príjmov fondu za rok 2003	51 069 000	47 177 610
Rozpočet nákladov za vedenie bankových účtov a za bankové služby	1 151 000	163 334
Rozpočet nákladov na materiálo-technické vybavenie fondu	13 202 000	11 632 210
Výdavky na správu fondu spolu	65 422 000	58 973 154

Rozpočet výdavkov a nákladov na správu Recyklačného fondu bol splnený na 90,14 percenta.

Náklady na pracoviská Recyklačného fondu za rok 2004 bez odpisov (v Sk)

Pracovisko	Skutočnosť 2004	Skutočnosť 2003
Bratislava	31 948 321	30 352 946
Banská Bystrica	2 493 055	2 120 070
Púchov	1 109 633	1 246 810
Košice	1 391 643	471 262
Spolu	36 942 652	34 191 088

Údaje o základnom imaní Recyklačného fondu (v tis. Sk)

Účet	Popis	Začiatkový zostatok k 1.1.2004	Konečný zostatok k 31.12.2004
901	Základné imanie	19 761	20 921
914	Ostatné fondy	3 051	1 891
932	Nerozdelený zisk, neuhradená strata minulých rokov	0	0
963	Výsledok hospodárenia za bežné účtovné obdobie	31 609	30 266
	Spolu	54 421	53 078

Návrh na rozdelenie výsledku hospodárenia

Recyklačný fond dosiahol za rok 2004 priaznivý výsledok hospodárenia v sume 30 266 188 korún.

Správna rada fondu na svojom zasadnutí 31. 3. 2005 rozhodla o preúčtovaní výsledku hospodárenia na účet 969 – ostatné dlhodobé záväzky, čo znamená zvýšenie zdrojov na použitie prostriedkov Recyklačného fondu v súlade s účelom odpadového hospodárstva.

Počet zamestnancov Recyklačného fondu (k 31. 12. 2004)

	Ú T V A R Y	P R A C O V I S K O				
		Bratislava	Banská Bystrica	Púchov	Košice	Spolu
ÚSTREDIE	Útvar riaditeľa	5	-	-	-	5
	Kancelária fondu	6	-	-	-	6
	Úsek ekonomiky	7	-	-	-	7
SEKTORY	Sektor opotrebovaných batérií a akumulátorov	1	-	-	-	1
	Sektor odpadových olejov	2	-	-	-	2
	Sektor opotrebovaných pneumatík	1	-	1	-	2
	Sektor viacvrstvových kombinovaných materiálov	1	-	-	-	1
	Sektor elektrických a elektronických zariadení	1	1	-	-	2
	Sektor plastov	3	-	-	-	3
	Sektor svetelných zdrojov s obsahom ortuti	1	-	-	-	1
	Sektor papiera	1	2	-	-	3
	Sektor skla	1	-	-	-	1
	Sektor vozidiel	2	-	-	-	2
	Sektor kovových obalov	-	-	-	1	1
	Všeobecný sektor	3	-	-	-	3
	Recyklačný fond spolu:	35	3	1	1	40

INTERAUDIT UNIVERZAL, s.r.o.poradenská a audítorská spoločnosť

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

pre členov správnej rady Recyklačného fondu

Uskutočnili sme audit pripojenej výročnej správy Recyklačného fondu, IČO 36062090, so sídlom v Bratislave, Nového 18, ktorej súčasťou je kompletná účtovná závierka, ktorá obsahuje súvahu, súvisiaci výkaz ziskov a strát a poznámky podľa stavu k 31.12.2004. Za priloženú výročnú správu je zodpovedný riaditeľ fondu. Našou zodpovednosťou je vyjadriť názor na túto výročnú správu, ktorá je vypracovaná na podklade ročnej účtovnej závierky za rok 2004, na základe nášho auditu. Ročná účtovná závierka bola nami overená s nepodmieneným názorom.

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi ISA. Podľa týchto štandardov máme audit naplánovať a vykonať tak, aby sme získali primerané uistenie, že priložená výročná správa neobsahuje významné nesprávosti. Audit zahŕňa overenie dôkazov, ktoré dokladujú sumy vo výročnej správe, na základe testov. Audit ďalej obsahuje zhodnotenie významných odhadov, ktoré uskutočnil manažment, ako aj zhodnotenie prezentácie výročnej správy ako celku. Sme presvedčení, že náš audit poskytuje primerané východisko pre náš názor.

Podľa nášho názoru údaje uvedené v priloženej výročnej správe sú zhodné s údajmi účtovnej závierky Recyklačného fondu k 31. decembru 2004 a výsledkom jeho hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, v súlade so zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z. z. v platnom znení.

V Prešove 12. apríla 2005

INTERAUDIT UNIVERZAL, s.r.o.

Sabinovská 3, 080 01 Prešov

reg. v OR Okr. súdu Prešov, oddiel Sro, vložka č. 2448/P

licencia SKAU č. 186

Ing. Štefan Fabian, PhD.
zodpovedný audítor
licencia SKAU č. 200

STANOVISKO DOZORNEJ RADY RECYKLAČNÉHO FONDU

Recyklačný fond od začiatku svojej činnosti do konca roku 2004 uzavrel so žiadateľmi v rámci schválených žiadostí na zhodnotenie, úpravu, mobilný zber a separovanie odpadov 221 zmlúv a na nárokovateľné príspevky obciam 702 zmlúv v celkovej sume takmer 1,285 miliardy korún. Zmluvné záväzky, ktoré žiadatelia uzavreli s Recyklačným fondom, vyjadrujú úsilie fondu o pozitívny rozvoj infraštruktúry nakladania s odpadmi na Slovensku a jeho podiel na tomto rozvoji. Jednotlivé zmluvy so žiadateľmi, ktorí dostávajú podporu z Recyklačného fondu, boli uzavreté na rôzne päťročné obdobia v závislosti od času realizácie projektov v rozmedzí rokov 2003 – 2010.

Do 31. decembra 2004 Recyklačný fond vyplatil 845,277 milióna korún na financovanie schválených žiadostí. Bolo ukončené financovanie 131 projektov a boli vyplatené nárokovateľné príspevky obciam za 659 žiadostí. V roku 2004 počet zaregistrovaných žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov stúpol na 755 s požadovanou sumou 2,016 miliardy korún. Správna rada Recyklačného fondu schválila 563 žiadostí s poskytnutím dotácií v celkovej výške 574,614 milióna korún.

Aj v roku 2004 Recyklačný fond kládol veľký dôraz na zabezpečenie čo najväčšej dôveryhodnosti a transparentnosti v činnosti Recyklačného fondu, kvalifikované posúdenie zvyšujúceho sa počtu žiadostí a zabezpečenie dôslednej kontroly schválených finančných prostriedkov v súlade so zákonmi, koncepcnými dokumentmi a internými predpismi.

Dozorná rada Recyklačného fondu dozerala na hospodárne a účelné nakladanie s prostriedkami fondu a jej dozorná a kontrolná činnosť je premietnutá v správach z kontrol činnosti správnej rady, riaditeľa fondu a kontrol poskytovania a použitia prostriedkov z Recyklačného fondu. Informácie o činnosti dozornej rady, výsledkoch kontrol a návrhy opatrení na odstránenie prípadne zistených nedostatkov sa pravidelne v zmysle zákona o odpadoch predkladajú príslušným ministrom. V roku 2004 neboli zistené žiadne závažné nedostatky v činnosti fondu a nebola zaregistrovaná žiadna sťažnosť na činnosť Recyklačného fondu.

Činnosť dozornej rady bola ďalej zameraná na plnenie úloh, ktoré jej vyplývajú zo zákona, o. i. na preskúmanie návrhu rozpočtu na rok 2004, ročnej účtovnej závierky Recyklačného fondu za rok 2003 a výročnej správy o hospodárení a činnosti Recyklačného fondu za rok 2003. Dozorná rada schválila výber audítorskej firmy na overenie účtovnej závierky a výročnej správy.

Zvýšenú pozornosť venovala postupu fondu pri dodržiavaní rozpočtu, osobitne hranice 3 % príjmov určených na správu fondu, vytváraní podmienok na dôslednú evidenciu povinných osôb a poskytovanie finančných prostriedkov na projekty. Dozorná rada kládla veľký dôraz na vytvorenie systému vykonávania kontrolnej činnosti v rámci Recyklačného fondu, ktorú zabezpečoval kontrolór–interný audítor a jednotliví vedúci sektorov. Dôraz kládla na jeho efektívnosť a potrebu vykonávať účinnú vnútornú kontrolu, personálne oddelenú od vonkajšej kontroly.

Správna rada pravidelne vyhodnocuje a predkladá dozornej rade informácie o prínose realizovaných projektov v správe o posúdení efektívnosti činnosti Recyklačného fondu vo vzťahu k plneniu cieľov POH SR.

RNDr. Zdenka Tóthová,
predsedníčka dozornej rady